

V bitvi pri vasi Aspern jih je pre deset, če še ne več, „ohladil“ in še si lepega konja pridobil. Sreča mu, da ni klanja pri Vagramu vohal! brž ko ne bi ga za eno glavo okrajšali bili. Takrat je namreč bolehal. Nekaj časa potem se po Dunaju baha s svetinjo na prsih, ki si jo je pri Aspernu zaslužil; se vé, da se je čudil, zakaj se mu nihče ne priklanja ali ga ne pozdravlja, ker je že tak gospod! Potem pride na Česko, in še le pri Lipski v veliki bitvi mu je pripuščeno, svojo jezo nad Francozom ohladiti. Pa tam siromacek levo nogo zgubi. Kakor ranjen oroslan se brani, dokler ga med množino mrtvih ne pokopljejo. Še le tretji dan ga neki kosak pol mrtvega najde, ker mu je preveč krvi izteklo. Peljajo ga potem v bolnišnico v Prago, kjer mu je nekdanja mladost pisane vence v življenje opletala. Ker so mu oče in mati tačas že davno umrli, tedaj tudi sedaj ni hotel nehvaležne vasi obiskati, ki ga je rodila.

Nektere leta minejo, Evropa je zlati mir dosegla, pa prič žalostnih preteklih časov ni manjkalo. Tudi po slovenskih krajih jih je mnogo od vasi do vasi koračilo, ki so se nekdanj pri Aspernu in Lipskem tako junaško bojevali. Med njimi najdemo Radojurja, z opornicami in leseno nogo. Navadno so ga za „mastjaka“ imeli, ker je zabel, maslo, kruh, cunje itd. vse v svojem košu eno med drugim imel. In kateri mu je prenočišče dal, mu je mnogo in mnogo od preteklih časov povedati vedil. Predobro si je pomnil, kje da je najvišje bilo! — Nekteri pravijo, da še Radojuri živi, na Hrvaškem pre, — drugi trdijo, da je nekdi v noči parmo užgal, in ž njo vred zgorel. Gotovo je, da se ženil ni, in tudi ne v R—, svojo domačo vas vrnil. Vidil ga že mnogo let nihče ni! Gomilšak.

Dopisi.

Iz Zagreba 10. febr. * — Za kak teden bode tiskana Ivan Kukuljevićeva važna knjiga „Jura Regni Croatiae“, od ktere je že pet zvezkov prišlo na svetlo, in ki se bo svršila s šestim; tu bote vi Slovenci mnogo našli zanimivega za svojo istorijo in za povestnico prava vseh Slavenov. — Tako tudi se bode skoro izdala prva knjiga Kukuljevićevih jugoslavenskih spomenikov („Monumenta Slavorum meridionalium historica“). Zadržavala bode spomenike hrvatske, večidel z glagoljico pisane, in tudi z glagoljico natisnjene. Tu bojo priobčene listine in napisi od 13. do konca 16. veka, ki bojo gledé sadržaja zanimale ne samo vse Jugoslavene temveč i vse ukupno učene Slavene, osobito gledé jezika in njegovih raznovrstnih form rabljenih v tečaju 4 stoletij v Hrvatski, Dalmaciji, Istri, Kranjski itd., pa zatem še više gledé istorije slavenskega prava, za ktero bode ona knjiga gradivo ogromne koristi. Radostni bojo gotovo sprejeli vsi Slaveni to knjigo osobito še zato, ker je ujedno prva knjiga svetska z glagoljico tiskana, in prva v obče glagoljska v Zagrebu izdana. V nji je mnogo listin iz vaše ljubljanske licealne knjižnice. — Kako nevtrudljiv je na polji slovstvenem vseskozi naš Kukuljević, vidi se dalje iz tega, da, kakor čujemo, ima v korekturi ravno sedaj poslednje pôle „Suplementa dalmatinske bibliografije“ izdane od Valentinella, in da je „arkiva“ knjiga 6. šla že v natis. Marljivost pisateljev hrvatskih se bo sjajno pokazala v tem, da bomo vidili, da samo leta 1861 je v hrvatskem jeziku z latinskimi pismeni izšlo blizo 120 knjig i knjižic, katerih popis pride skoraj na svetlo.

Iz Leskovca pri Ptuj. J. D. Dihanov. — (Nekaj o šoli.) Srce me res boli, ko vidim, kako smo mi Haložani zaostali v omiki svojega jezika, in da ne moremo z drugimi Slovenci enako koračiti naprej. V tmuni pa še bomo spali tako dolgo, dokler ne bomo spoznali lepote slovenskega jezika in narodnosti svoje. Mi ne znamo skoro spôla od spôla in padeža od padeža zločiti. Pri nas so vse žene možkega spôla in skoro vsi padeži so na „e“; in čeravno so žene možkega spola, predikat vendar je sploh sred-

njega spola; tako na priliko: Micek (micika) je v meste (v mesto) šlo, — Gerek (gerika) je v grabe (v grabi) bilo, — Nežek (Neža) pri meste (pri mestu) služi, — Anček (anika) je z meste (iz mesta) prišlo itd. — Gda bomo vendar mi dobro znali slovenski govoriti? Mi že nikoli, ker nam je že naše narečje preveč v glavo vbilo; al usmilimo se svojih otrok! Poglejmo v bližnje fare, in povsod bomo vidili, da bolj za svoje otroke skrbijo, ko mi, ki si še šole sozidati nočemo. Več kot 10 let jo že zidamo in še je dandanašnji ni. Sramujem se povedati, da smo že bili les za šolo kupili in ga na mesto zvozili, kjer bi se bila imela šola zidati, pa ko nam je že vès sprhneti hotel, smo ga spet za majhne dnarje prodali. Imamo sicer vrlega slovenskega učenika, gosp. Ignaca Petrič-a, ki je že marsikakega nemškutarja osramotil; al kaj nam on mora pomagati, če ni šole, kjer bi našim otrokom slovensko besedo v srce sadil? Imajoči učenika, pa šole ne, smo enaki kričajočim v puščavi. Marsikteri mi bo morebiti rekel: Saj imamo šolo? Imamo šolo, to je vse res; al tako, da Bog pomagaj — pravo podrtijo. Pod njo ima krčmar svojo konjsko štalo; na levi strani se je krčma drži; streha ji vsa visi proti severju; zid je na vse kraje spokan, in stopnice, po katerih se v njo gré, vsake druge in tretje manjka; če pa v učenikovo sobo stopiš, vidiš na sredi hiše velik steber, ki ga je neki tesar postavil, da ne bi se tako naglo ta podrtija na učenika in njegove otroke podrla. To vam je leskovska šola! Zdramimo se, pa pomagaj vsaki, kolikor moreš, saj je zadosti velika fara in še letos je lahko gotova. Spominjajmo se lahko lepega našega prigovora: „Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača“, pa kmali bo druga. Naj ne žalijo te vrstice nikogar; moj namen je le, odkriti rane in pomagati, da se zacelijo s pomočjo dobrovoljno.

Iz Leskovca pri Ptuj. J. D. Dihanov. — Ni čuda, da še se mnogi pri nas nahajajo, čeravno nič nemški ne razumejo, kateri bi vendar rajši imeli nemško šolo ko pa slovensko, ker nam zmiraj vsako pismo ali oznanilo iz Ptuja v nemški besedi pride. Res „nomen est omen“. Ko sem samo nekoliko dni pri tukajšnjem gosp. učeniku bil, je zdaj kak župan, zdaj spet kak drug kakošno pismo donesel, ki ga je iz Ptuja dobil, da bi mu učenik razložil, kaj ti gospodje v tem nemškem mestu hočejo. Še ne enega pisma nisem vidil, ki iz Ptuja pride, da bi slovensko pisano bilo; pa ravno zato mnogi mislijo in celó želijo, da bi boljše bilo, če bi imeli nemške šole, ker bi si potem mogel lahko vsaki sam prečitati in razložiti, če bi mu odkod kakošno nemško pismo v roke prišlo. — Glava me zaboli, ko vidim, kam smo prišli! Saj smo do lani imeli same nemške šole, pa koliko jih razume nemški? Zakaj ne razumejo ti župani, če jim pride kakošno nemško pismo v roke, saj so oni ravno takrat v šolo hodili, kadar so nas z nemškimi knjigami mučili in kadar nam je bila nemška slovnica vsakdanji kruh? — Čujte, kaj mi je neki župan na to odgovoril: „Zlati gospod! res je, da sem v šolo hodil in tudi znal sem nemški brati, ko da bi se kolo vrtilo, pa razumel sem ravno toliko, kar sem čital, kakor zajec zná na boben. O da bi se mi bili takrat slovenski učili, kadar smo v pelinu medú iskali, bi saj zdaj slovenski znali; po takošnem pa ne znamo slovenski, nemški pa še manj.“

Iz Maribora 14. febr. ☉ — Dr. Tomanov predlog o spomeniku Vodnikovem bo gotovo obveljal že zgolj zavoljo tega, ker se ima določiti po večini glasov. Marsikdo, ki morebiti želi nasprotno, bo opustil glasovanje ter molčé pristopil k predlogu. Sicer bi se moralo vsakako gledati na prvotni namen; tega mi ne bo nihče podrl, ker so domljubi pri daritvi materijalen spominek pred očmi imeli, in se že nekteri srčno veselili dneva, ki bi javno pokazal svetu, kako spoštuje narod svojega ljubljenca; ker pa duševni spominek po predlogu dr. Toman-a več prida obeta, in razun tega še vedno, kakor vredništvo „Novic“ pravi, glavnic v celoti nedotaknjena ostane, se je nadjati, da

bodo daritelji popolnoma zadovoljni z dr. Toman-ovim nasvetom. Ko bi se sčasoma pokazalo, da ne donša naprava dostojnega sadu, se stvar lahko prenaredi in nič ni zgubljenega. V sedanjem času imamo gotovo premalo berila, posebno beletrističnega za hčerke slovenske, ki so se začele zbujati iz dolgega spanja ter podajati nam roke, da bi z združenimi močmi tem bržeje dosegli svoj namen. Skrbeti moramo, da ne bodo segale še delj časa po ptujih zapeljivih romanih, in podati jim moramo sladkega domačega sadja, ktero bodo uživale na korist in veselje svoje in mile Slovenije. Takrat še le bo nad slovenskim svetom po lepi čarobni zarji zasvitelo jasno solnce, solnce narodne omike in zavednosti. — „Goriškega oglednika“ so si tukaj nekteri gospodje naročili, pa še ni sluha po njem. Ker ga nek nikamor ni, je bil menda prvi list tudi zadnji list!

Iz Celja 16. svečana ob 9. uri zvečer. * Ravnokar smo končali „besedo“, s katero smo odprli danes čitavnico celjsko. Bilo je vse tako slovesno, tako veselo, tako ljubeznivo, da se ne dá popisati z malo vrsticami, kaj smo dosihmal doživeli radostnega, in kaj nas še pričakuje, preden bo ura polnoči odbila. Zato nesite drage „Novice“ le ta kratek telegram po svetu, pa recite vsem, ki so se nas ta večer spominjali, da jim boste povedale drugi pot več o današnji častni narodni veselici.

Nabrežina 12. sveč. M-č. — Strašno je razsajala burja po Krasu od 7. do 11. dne tekočega mesca, tako da stari ljudje takega ne pomnijo. Tukaj je veliko streh poškodovala in odnesla in celo dimnike prekucnila. Tudi cesarsko poslopje poleg postaje železnične, kjer se vojaška roba shranuje, je en del svoje strehe po siloviti burji zgubilo. Po bregih je veliko oljk in drugih sadonosnih dreves polomila in v morje zanesla. Med Nabrežino in laškim Tržičem (Monfalcone) je vlake na železnici po več časa ustavljala. V bližnji vasi Samatorci je štalo podsula in pod razvalinami je nekoliko debele živine konec vzelo. Tudi 16. mož iz soseske sv. Križa, ki so na morji ribili, je nenadoma daleč od kraja zagnala, tako, da so po veliki prestopni nevarnosti še le na otoku Gradež pomoči dobili in potem četrty dan vsi omamljeni v veselje njih žalostnih družin domú prišli.

Iz Tomina 14. sveč. Narodno gibanje naših ljubljenskih bratov po Slovenskem je tudi nas zdramilo. Ljubezen in spoštovanje do njih nas nagibljuje njih zglede posnemati, in na poti omike pogumno za njimi hiteti. 8. t. m. smo pravila naše čitavnice od c. k. deželne namestnije v Trstu potrjene dobili. 20. t. m. se bode tudi naša čitavnica odprla, in bomo imeli v dvorani gospoda Devetaka tukaj „besedo“. Našo društvo in njeni dohodki tukaj na deželi ne bodo toliko kakor po mestih, da bi se mogli z njimi ponasati; al nadjamo se, da bo mlado drevce, v domači zemlji vsajeno, tudi pri nas vedno krepkejšo prihajalo, in mnogo domoljubnih gostov pod svojo senco privabilo.

Na Jesenicah na Gorenškem. Bilo je pretečeno leto po „Novicah“ na znanje dano, da smo sopet starega župana potrdili. Ker so Jeseničani dobro vedili, da so srenjske rajtence od več let na dolgu, novi odbor brž tirja rajtence; al kmali potem nastopi poljsko delo in kmetom ne pripusti veliko v zbornicah sedeti. Ko pa pride jesen in zima in prinesete dolge noči, začne se odbor bolj pogosto skupaj sklicavati in vse zaostale rajtence pregledovati. V naše začudenje je bilo vse pripravljeno najdeno; vse se je še pregledalo in dobro presodilo; za nekatere reči je nekoliko pravde bilo; al reči morem, da pri vsem tem ni nikjer bilo nespodobne hude volje. In tako je prav. Navada stara je, da se prestopki le preveč radi po svetu razglasé; zavoljo tega, kdor je slišal od naših zaostalih rajteng, naj zasliši tudi sedaj od naše mirne poravnave, da smo dognali in dobrovoljno podpisali. Vsak izmed nas, kdor je zraven bil, je bil prepričan, da ne more drugače biti. Dobro pa vemo, da nismo vsem ustregli, posebno ker bo zdaj več

plačila skup prišlo. Pa kaj moremo mi zato! Brez dnarja se na celém svetu nikjer ne dajo stroški poravnati. Tako po naročilu jeseniškega odbora.

Anton Pasler.

Iz Trebnega na Dolenskem. — I — Majhna družbica tukajšnih domoljubov, ktera se je pri županu in deželnem poslancu, gosp. Treo-tu v Mali vasi pri Trebnem, snidla, je v nedeljo 2. t. m. 104. obletnico rojstnega dneva Vodnikovega prav veselo obhajala. Gosp. Treo, njegova gospá in gospodična hčerka so uneti za mili domači jezik, da je veselje v njih družbi biti. V Trebnem je sicer malo malo domačinov, vendar med temi je nekoliko gospodičin, ktere se junaško potegujejo za milo mater Slovenijo. Toraj, kar je nas enih misli, smo se združili, praznično dan Vodnikov obhajati. Peli smo domače pesme v spomin očetu Slovincov, in z radostjo čitali njegove krasne pesme. Počastili smo tudi z zdravicami domoljubne može, kateri so nam dragi. Nadušena s pravim duhom slovenskim se je vesela družba razšla z lepo hvalo vrlemu gospodu Treo-tu, kateri nam je tako lepo prilžnost dal, obhajati dan Vodnikov, kakor se spodobi vsakemu, kteremu še ni otrpelo sice do domovine njegove. S tem se je pokazal gospod župan kar je — moža unetega za domovino, njeni jezik, in naroda našega omiko in blagostan. Hvale vredno je njegovo obnašanje tudi v tem, da ko župan svojim srenjskim svetovavcom zmiraj slovenski dopisuje in sploh v vsem zapopada novi čas, njegove potrebe in pravice: Toraj čast in hvala mu; Bog le daj dosti takih mož, pa bo kmali bolje pri nas!

Iz Vidošic na Dolenskem. Z. St. — Zdaj pa še nekaj o mili, res mili naši narodnosti. Kako naši kantonski gospodje ravnopravnost cenijo, naj vam povem le en sam izgled namesto več družih. Rekrutnih pozivov (cegelcov), akoravno so po viši vladi na eni strani po nemški, na drugi pa po slovensko natisnjeni, vendar niso mogli ali niso hotli po slovensko napraviti. Dosti fantov zná slovensko brati, ki bi bili lahko berž zvedili, za kaj jih kličejo; tako pa je mogel revče za to še okoli hoditi. To se pač pravi zanemarjati domači jezik, ako celó na natisnjenih listih nima pravice. Čmu se pa natiskujejo? čmu se dnar trosi za prestavljavce in tiskarje, ako celó pri domačih ljudeh, ki drugega jezika ne razumejo, nima slovenska beseda nobene veljave. Naj bi častiti drž. poslanec, gospod Černe, ki menda nabira dokaze, kako se godi nam po Slovenskem, tudi to v svojo torbico vzel.

V Ljubljani 16. febr. Že pred kakimi desetimi dnevi smo brali v „Pozoru“ zagrebškem, da je matica ilirska v seji januarski t. l. po predlogu prof. Macun-a sklenila, da bo za vsako slovensko gimnazijo poslala imenovanim gospodom en natis vseh knjig, kar jih je do sedaj na svetlo dala. Mi to tukaj na svitlo dajamo, prvič da se tukaj od slovenske strani jasno hvala in čast izreče častiti matici ilirski za krasni ta dar, kateri lajšuje vzajemnost med Slovenci in iztočnimi našimi brati; drugič da slovenska mladina po naših gimnazijah zvé, da je kaj takega že na poti. Ko bodo te knjige prispele ljubljanski gimnazii — do sedaj jih še ni tukaj, — bomo unim, ki bi radi kaj takega brali, postregli ter imenik vseh poslanih knjig oglasili v „Novicah.“

Iz Ljubljane. (Oznanilo gospodarjem, ki imajo na mahu ali močvirji zemljišča.) Tukajšna nova fabrika, ki za mestno osvečavo plin (gaz) napravlja, ima že kakih 4 do 500 voz apna nakupičenega, kateri je ostanek po tem, ko je z njim plin očistila. Apno je dobro gnojilo za močirno ali ilovnato zemljo, in kjer koli na Nemškem so take fabrike, prodavajo tako apno za take zemljišča tako hitro, da ga jim nič na kupu ne obleži; prodavajo ga, se vé da dober kup. Za gotovo moremo našim gospodarjem povedati, da tega apna za prve poskušnje omenjena fabrika rada vsakemu zastonj dá. Svesta si je, da bo rad vdrugeč in tretjič in večkrat potem po-nj prišel tudi za malo plačilo, kdor ga je enkrat skusil. Ker pride ravno pravi čas za take skušnje, mislimo vsem umnim gospodarjem vstreči, ako

jih napotimo v to fabriko, ki je blizu kolodvora železnice ljubljanske.

— Od rok do rok gré sedaj slovenska brošurica, ki se dobiva za 20 kraje. pri bukvarju Giontini-u in je v Zagrebu ravnokar na svetlo prišla pod naslovom: „Don Qui-xotte della Blatna Vas.“ Načrt tragične komedije v 4 djanjih, s predigro in s petjem, nekoliko v prozi, nekoliko v priprostih rimah. Načrtal Servantes Mlajši. Kaj zapopada ta komedija, bo vsak zvedil, ko bo bral; le samo to povemo, da mati te komedije je tista „Thierfabel“, katero so „Novice“ ob svojem času omenile. S tisto mero odmerja ta „komedija“, kakor je merila „fabula“, le da je Servantes Mlajši dosti bolj humorist in satirik kakor je „Jocosus der Jüngere“, pisatelj one fabule.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — V zbornici poslancov je bila pretekli teden nenavadna živa pravda, znamenita posebno zato, ker se je tista stranka, koja sicer zmiraj predloge ministerske podpira, ustavila nekemu predlogu, ki ga je gosp. minister Lasser v imenu vlade napravil kot dodatek k kazenski pravdi, namreč ta, naj tudi vlada dobi pravico, tožiti človeka, ki javno v spisih ali ustmeno pred več ljudmi razžali čast državnega ali deželnega poslanca, uradnika, vojaka ali duhovna. Gosp. dr. Waser, kot razložnik odborovega mnenja, se je krepko zoperstavljal zoper tako pravico, koja po minister Lasser-jevem predlogu vlada za-se zahteva, rekši, da kaj takega ni nikjer po celem svetu; povsod velja le to, da toži tisti sam, kdor se razžaljenega čuti; marsikrat človeka tudi kakošna reč ne žali, o kateri drugi mislijo, da ga žali, in še ljubo bi mu ne bilo, ako bi se vlada za-nj potegnila, da bi mogel potem reči v taki pravdi razkladati, po katerih se razžaljenega ne čuti. Mnoge postavbe v družih (unanjih) državah varujejo veljavo svojih uradnih ali gospodskih; tudi naša (avstrijska) kazenska postava jih varuje; razžaljenje časti pa je povsod le čisto privatna, osebna reč. Vprašanje: ali se smejo vladni uradniki grajati ali zoper njih kaj reči, da ne delajo prav, se reši s tem, da se smejo tudi hvaliti. Če je tedaj to dopuščeno, mora biti tudi uno. Že postava cesarja Jožefa je pripustila pretresovanje ali kritiko uradnikov, ako to le ne sega tako daleč, da je sramotivno psovaje. Saj je vsakemu poslancu, uradniku, vojaku, duhovnu pripuščeno, ako se razžaljenega misli, da se pritoži pri cesarskem pravdniku, in ta bo tožbo že sprejel, ako misli, da je res tako. Če pa razžaljeni sam noče tožiti, čemu hoče vlada namesto njega tožiti? Ako se pa veliko tožb napravi, ktere se s tem končajo, da sodnija zatoženega ne spozna krivega, ni to pravosodju v korist. Večidel se pri razžaljenju časti med sabo poravnata razžaljenec in razžaljivec; ako bi pa vlada napenjala take tožbe, ne bilo bi to mogoče. Mnogokrat utegne razžaljenec prav biti, da se pri pravdi ne nastopi pot dokazovanja resnice. Kar se pa tiče državnih in deželnih poslancov, ne potrebujejo nobenih privilegij in nobenega varstva proti temu, da bi ne smel nihče zoper njih kaj pisati ali reči. — Ko so še nekateri drugi poslanci o tem govorili, med kterimi je marski dr. Ryger (pro domu sua) zagovarjal potrebo vladnega varstva državnih in deželnih poslancov, in so še dokazati si prizadevali, da bi časniki večidel po tem mogli le molčati, ker bi jim vsaki čas lahko tožba za petami bila, je po govoru gosp. ministra Lasserja, ki jedro te postavbe išče le v tem, da pri razžaljenju časti takih oseb trpi javni prid, g. državni minister Schmerling besedo poprijel in rekel, da vlada, ker je slovó dala vsem predodurnim naredbam pri tiskarni postavi, mora vendar od druge strani skrbeti, da časniki pametno ravnajo in ne vzhajajo preveč čez ojnice svobodnega tiska. Žal nam bo — je sklenil minister svoj govor — ako tista stran zbornice, koja je dosihmal večidel vladne predloge podpirala, danes ne bode

z nami glasovala za naš predlog; al reči moram, da to, kar smo predložili, smo dobro prevdarili; zato v imenu vlade očitno rečem, da ne bom mogel ne tiskarne postavbe ne reda tiskarne pravde cesarju pripočati, da bi ju potrdil, ako bi ob enem ne mogel tudi tega dodatka cesarju v potrjenje predložiti. Čeravno se je zbornica zavzela nad tem žuganjem g. ministra, je vendar po večini glasovanja padel ministerski predlog pa tudi mogoči odborov predlog. — Kaj bo tedaj s to postavbo, se še ne vé. — Predlog dr. Jiskrov: naj se vladi oblast dá, v hitro pomoč nesrečnikom, ki so zavoljo povodnje v toliki nadlogi, 200.000 gold. darovati, je bil z veliko večino sprejet, kar je tudi gosp. minister Schmerling potrdil, da je prav tako. — H koncu te seje poprime še dr. Klaudi besedo in željo izreče, naj bi, ker je treba tiskarno postavbo h koncu dognati, prihodnja seja bila že v torek (14. t. m.), da bi se ne tratil dragi čas, ki vsaki dan za več 1000 gold. državi stroškov prizadene; al po večini glasov je bila prihodnja seja odločena še le na 18. dan t. m.

Zbornica gospôška je v seji 14. dan t. m. z veseljem potrdila sklep zbornice poslancov za tistih 200.000 gold., o kterih smo ravnokar govorili, in ko je minister Schmerling zbornici naznanil, da je Njih Veličanstvo določilo posebno komisijo, o kateri bo spodaj govorjenje, se je cela zbornica vzdignila slavo klicaje cesarju. — Omeniti imamo še iz gosposke zbornice, da je 11. t. m. grof Hartig državnemu ministerstvu vprašanje (interpelacijo) predložil, ki zadeva razmere med državno in cerkveno oblastjo. Ker 1. dan prihodnjega mesca sušca — pravi govornik — ima po pravilih konkordata cerkveno premoženje s cerkvenimi kasami izročiti se v vsaki fari gospodarstvu fajmoštrov in dvema od soseske izvoljenima ključarjema, je treba, da cerkvenim patronom, ki so svoje dolžnosti in svoje pravice dosihmal po starih zakonih katoliške cerkve opravljali, vlada sama pové, v čem obstoji prememba ali popolnoma odprava starih patronatnih dolžnost in pravic, da bo jasno, ali je cerkveni patron, ako nima nobenih ali celó malo pravic, tudi odvezan svojih doneskov za cerkev. — Dunajski časniki hočejo za gotovo vediti, da so sv. oče pripravljeni v to, da se v konkordatu kaj preuredi.

— Po sklepu presvitlega cesarja od 12. t. m. se ima pod vodstvom državnega ministra posebna komisija ustanoviti, ki naj bi prevdarila, kako bi se zdatno pomagati dalo nesrečnikom, kteri so v mnogih deželah našega cesarstva po povodnji v grozno škodo prišli.

— Kakor se sliši, misli vlada državni zbor spet za 6 tednov razpustiti. Desna stranka želi, naj bi se med tem časom, ko praznuje državni zbor, sklicali deželni zbori. „Ost D. Pošta“ pa že trosi zvijačo po svetu, da se česka stranka napenja za odlog državnega zbora. In kmali bojo po nji trobili to fabulo drugi časniki njene baže!

— Cesar so izvolili 13 novih državnih svetovavcev v gospôško zbornico in sicer so peterim podelili to čast tako, da jo sin po očetu podedovati more, osmerim pa so jo podelili za čas njih življenja; med temi je tudi prof. dr. Miklošić. 11. dan t. m. je po pravilih državnega zbora v zbornici prisegel in se potem na kraj levice vsedel.

Hrvaško. Iz Zagreba. Iz Beča slišimo, da večina štatsratha ni za to, da bi se viša sodnija dala v Zagreb, kakor narod naš želi in za kar se dvorni kancelar poteguje.

— Iz Siska 9. sveč. Pretekli teden se je prodalo pri nas blizu 3500 vagánov koruze na debelo po 2 gold. 29 do 30 kr., na drobno po 4 gold. 40 kr., 1300 vagánov napolice (sorsice) po 4 gold. 40 kr., 1000 vagánov tripolice v Karlovec po 5 gold. 10 kr., 5400 vagánov ovsa po 1 gold. 85 do 87 kr., 600 vagánov ječmena po 2 gold. 90 kr. Za pšenico ni nič kupca, tudi za one žita, ki so se mlinarjem v Karlovec prodale, so se komaj po gori ome-